

A Fővárosi Törvényszék a *dr. S.B.G&K Budapesti Ügyvédi Iroda* (eljáró ügyvéd: dr. Sz. K.) által képviselt **GEKKO GARDEN KFT.** (Budapest) felperesnek, a *dr. Sz. I. K. ügyvéd* által képviselt **GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL** (Budapest, hiv. szám: Vj-060-062/2009) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, mely perbe alperes pernyertessége érdekében *B. dr. M. K.* által képviselt **AEQUUS KFT.** (Budapest) beavatkozott, meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A bíróság felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy az illetékügyi hatóság külön felhívására az állam javára fizessen meg 27.000 azaz huszonhétezer forint illetéket.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül fizessen meg alperesnek 20.000 azaz húszezer forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet ennél a bíróságnál, de a Fővárosi Ítéltáblának címezve lehet három példányban írásban benyújtani.

I N D O K O L Á S

Az alpereshez a felperes által alkalmazott franchise megállapodás egyes kikötéseihez kapcsolódóan olyan információ jutott el, hogy ezen kikötések esetében felmerült annak vizsgálatának szükségessége, hogy versenykorlátozónak minősüljenek és esetleg sérthetik a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tpv.) 11.§-át. Ezt követően az alperes 2009. május 4-én versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 67.§ (1) bekezdésének és 70.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Az eljárás során megállapította, hogy felperes jogelődje a Gekko Garden Bt. 1999. augusztus 4-én nyitotta meg az első játszóházat Budapesten. A felperes által jegyzett tevékenység a 0-14 éves korú gyermekek számára nyújt tág értelemben vett fejlesztő-pedagógiai szolgáltatást. 2001. évtől franchise rendszerben való kiépítését kezdte meg a játszóház hálózatnak felperes és az ily módon működtetett játszóházak száma 2006-ra 42-re emelkedett ugyanakkor az eljárás megindításakor csak 34 játszóház működött. Megállapították a felperes által benyújtott adatok alapján 2008. évi felperesi

nettó árbevételt és a 2009. évi árbevételre vonatkozó adatokat is, melyet üzleti titokként kért kezelni felperes.

Alperes vizsgálta felperes franchise megállapodásainak egyes, feltételezhetően versenykorlátozó kikötéseit. A megállapodások tárgya felperes által kifejlesztett integrált pedagógiai koncepció és a koncepcióhoz kidolgozott szoftvernek, valamint pedagógiai segédleteknek a franchise vevők rendelkezésére bocsátása volt díjazás ellenében. Felperes 2001-től 2008-ig terjedő időszakban úgynevezett együttműködési megállapodást kötött a franchise vevőivel a franchise rendszer értékesítésekor. Ez szabályozta a franchise rendszer szereplői közötti általános viszonyokat. 2009. februárjától felváltotta egy újabb franchise szerződés az együttműködési megállapodásokat. Az alperesi hatóság kizárólag az együttműködési megállapodásban foglaltakat vizsgálta. Ezek között az Együttműködési Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás vagy franchise megállapodás, amely értelmezésében a franchise adó: GEKKO; franchise vevő: Együttműködő Partner elnevezéssel szerepel.) „Az alkalmazott árak és változásaik” című 2. pontjának árakra vonatkozó rendelkezéseit:

- „2.1. Az Együttműködő Partner (továbbiakban: EP) a szolgáltatásokat és termékeket csak a GEKKO hálózati üzemeltetőjén keresztül vele közölt és időről időre aktualizált árakon és feltételekkel értékesítheti. A GEKKO az árváltozásról a Szolgáltatások esetén legalább 60 nappal, a termékek esetén legalább 5 nappal megelőzően írásban köteles az EP-t értesíteni.

- 2.2. Az EP a GEKKO előzetes kifejezett írásbeli engedélye nélkül nem jogosult a szolgáltatásoknak és termékeknek a GEKKO árjegyzékében meghatározott végfelhasználói áraitól és értékesítési feltételeitől eltérni, a szolgáltatásokra és termékekre bármilyen címen egyedi vagy eseti árengedményt vagy ármódosítást alkalmazni, továbbá úgy tájékoztatni a vevőt, hogy a szolgáltatások vagy termékek az árjegyzéktől eltérő áron is beszerezhetők.

- 2.3. A GEKKO a GEKKO Együttműködő Partner Hálózat egységes működésének és megjelenésének érdekében fenntartja magának a jogot, hogy a változást megelőző értesítés mellett árjegyzékét módosítsa vagy a szolgáltatásokra és termékek értékesítésére vonatkozó feltételeket megváltoztassa (kibővítse, törölje, felfüggeszse), továbbá előírhatja, hogy az esetleges változások mikor lépnek hatályba.

- 2.4. A GEKKO fenntartja jogát arra, hogy időszakosan, a speciális értékesítési lehetőségek kihasználása érdekében, a termékek vonatkozásában eltérjen az egyébként alkalmazott vagy megelőzően közzétett értékesítési feltételektől (akciós értékesítési feltételek). A GEKKO a módosított feltételekről és alkalmazási feltételeikről köteles az időszakot megelőzően részletes írásbeli tájékoztatást küldeni az EP részére.

A Megállapodás 6. fejezetének 2. pontja földrajzi területi kizárólagosságot előíró rendelkezése a következők:

- „6.2. Az EP a jelen szerződés aláírásával egyidőben 5.000.000 Ft +ÁFA összegű egyszeri alvállalkozói díjat fizet meg a GEKKO részére, a GEKKO know-how csomag kizárólagos használati jogának megszerzéséért. Ez a használati jog kizárólag Budapesten a szerződés tárgyát képező üzlethelyiségre, illetve annak ...km-es vonzáskörzetére terjed ki a jelen szerződés hatálya alatt.”

Végül a Megállapodás versenytilalmat megállapító rendelkezései a következők voltak:

- „9.3. Az EP - tekintettel a jelen szerződés teljesítése során megszerzett piaci ismeretekre - vállalja,

hogyan a szerződés hatálya alatt, illetve az követően két éven belül, más a GEKKO-val egyébként versenyhelyzetben álló szolgáltatást vagy terméket nem értékesíti vagy közvetíti."

Az eljárás eredményeként a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa 2010. április 27-én kelt Vj-60-062/2009. számú határozatával megállapította, hogy felperes a 2001. és 2008. között a franchise vevőivel megkötött úgynevezett Együttműködési Megállapodásának alkalmazásával a gazdasági verseny korlátozására alkalmas magatartást tanúsított. Határozatának indoklásában a tényállást részletesen rögzítette és a vizsgált szolgáltatás jellemzőire vonatkozóan megállapította, hogy a vizsgált piacot felperes által a vizsgált, franchise rendszer keretében értékesített komplex képességfejlesztő játszótér szolgáltatások alkotják. Ennek jellemzői, hogy a know-how alapján újszülött kortól 14 éves korig képességfejlesztést végeznek normál és sajátos nevelésű igényű gyermekek részére egyaránt. A szülők jellemzően egy meghatározott időszakra fizetik be a gyerekeket, a foglalkozásokat heti egy alkalommal, alkalmanként egy órára veszik igénybe. A gyerekekkel szakképzett pedagógusok, pszichológusok, konduktorok foglalkoznak. Felperes szolgáltatásai esetén a hangsúly az integrált, azaz több korcsoporton keresztül több képességre irányuló pedagógiai fejlesztő munkán van. Megállapították, hogy több a képességfejlesztő játszótéri szolgáltatással rokon vagy ahhoz kapcsolódó szolgáltatás is beazonosítható, azonban valamilyen ok miatt ezek mégsem tekinthetők a felperesi szolgáltatással versenyző szolgáltatásnak, mivel egy részük nem kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, hanem inkább gyermekmegőrzőként funkcionálnak. Más részük azért, mert az állami vagy államilag finanszírozott intézmények a felperesi szolgáltatást leszűkített részformákban nyújtják és a korcsoportok is szűkítettebbek. A zenei nyelvi és mozgásra koncentráló részszolgáltatások részlegesen fejlesztésével foglalkozó vállalkozások ugyancsak a komplexitás hiánya miatt nem tekinthetők versenytársainak felperesnek és a bölcsődei, óvodai, iskolai intézmények által nyújtott szolgáltatások pedig csak szezonálisan kínálnak integrált képességfejlesztő szolgáltatást, így ugyancsak korlátozott mértékben versenytársai felperesnek. A felperesi szolgáltatás jellemzője még, hogy a képességfejlesztő szolgáltatásnyújtáshoz szükséges egy jelentősebb beruházás, amely egy-két millió forinttól tízmillió forintig is terjedhet és hatósági engedélyhez kötött is. Felperes szerint a GEKKO Játszóház létrehozásához és a működés megalapozásának költsége átlagosan hat- és tízmillió forint között van, mely tartalmazza a franchise rendszerhez történő csatlakozási díjat, a marketing eszközöket, a játékparkot, melyek a know-how alkalmazásához nélkülözhetetlen alapeszközök, az arculati elemeket tartalmazó bútorokat, illetve az egyéb tárgyi eszközöket is például számítógépek, székek és egyéb berendezési tárgyakat. A piac meghatározása során az alperesi vizsgálat eredményeként körülbelül 80-90 játszótér azonosítottak, mint komplex képességfejlesztő játszótéri szolgáltatást végzőt Magyarországon, amelyen belül felperes 34 játszótérrel 30-40% közöttire tehető piaci részesedéssel bír, így ennek a piacnak meghatározó szereplője. Felperesnek az eljárás során előterjesztett álláspontja szerint a piaci részesedése elhanyagolható volt, ennek következtében kizárt, hogy az általa tanúsított magatartásnak bármilyen negatív hatása lett volna. Egyben kérte a Tpv. 17.§-ában foglalt mentesülés alkalmazását. Hivatkozott arra, hogy a know-how bizonyos mértékű védelméhez szükséges volt az eljárás által feltárt versenytilalmi klauzula bevezetésére, ugyanis ennek hiányában felmerült volna annak veszélye, hogy a felperes által kifejlesztett innovatív know-how átadása után engedély nélkül más vállalkozás keretében azt felhasználják. Az általa kötött megállapodásban két év lett versenytilalmi időszakként meghatározva, amely időtartamot arra figyelemmel állapították meg, hogy egyes pedagógiai elemek, amelyet a koncepciójuk tartalmazott átlagosan két éves időtartamú volt az elavulása és a megállapodás keletkezésekor még nem volt hatályban a vertikális megállapodások egyes csoportjainak versenykorlátozó tilalma alól történő mentesítéséről szóló 55/2002 (III. 26.) Kormányrendelet. A

megállapodás helyébe lépő franchise szerződés már a csoportmentességi rendeletnek megfelelő egy éves időtartamot határoz meg. Állítása szerint a releváns piaci részesedése felperesnek 10% alatt van, mivel a vizsgálat nem megfelelően tárta fel a perbeli piacot. A kifogásolt magatartások nem jogsértőek tekintve a Tpvt. 13.§-ában foglaltakra. Az alperes a feltárt tényekre figyelemmel az érintett piacot, a komplex és integrált készségfejlesztő játszóházi szolgáltatások piacában határozta meg, a földrajzi piacot pedig Magyarországon állapította meg, mivel az országot átszötte a felperesi játszóházrendszer. A határozat szerint felperes az Együttműködési Megállapodásban szereplők 2.1-től 2.4 és a 9.3-ban írtakkal megsértette a Tpvt. 11 .§ (2) bekezdés a) és b), valamint f) pontjait a 2001. és 2008. év között. Megjegyezte a Versenytanács, hogy az árak rögzítését tartotta a verseny szempontjából a legaggályosabbnak és versenyfelügyeleti bírságot egyik magatartás esetében sem szabott ki, mivel a viszonteladói ármeghatározás hatását mind a márkán belüli verseny, mind pedig a márkák közötti verseny tekintetében kis jelentőségűnek ítélte meg és ugyanezt állapította meg a versenytilalmi rendelkezés egy év helyet két évre szóló korlátozása tekintetében. A bírság körében, illetve annak kiszabásának elmaradásának indokaként rögzítette, hogy értékelte, hogy a GEKKO játszóházat területi elkülönültségére és a piac lokális jellegére tekintettel a franchise vevők áralakítási képességének GEKKO által korlátozása csak az egyik potenciálisan ható tényező volt abban hogy a GEKKO játszóházak között ténylegesen márkán belüli verseny ne alakulhasson ki. Felperes részesedésének vagyis a franchise rendszerébe tartozó játszóházak számának 2006 óta tartó folyamatos csökkenése miatt a kifogásolt versenykorlátozó árkikötés csak kis mértékben volt hatással a készségfejlesztő játszóházak teljes piacára. A fennálló piaci struktúrában ahol is felperest követő piaci szereplők néhány százalékos piaci részesedéssel a legtöbben pedig egy-egy játszóházzal vannak jelen, felperes vertikális árrögzítése kevésbé hajlamosított a piaci összejátszásokra. Ezen körülmények a bírság kiszabásának mellőzését tették lehetővé. Ezt meghaladóan döntését részletes ténymegállapításokkal és jogszabályhelyekre történő hivatkozással is indokolta.

A fenti határozattal szemben felperes alperesen keresztül a Fővárosi Bírósághoz 2010. július 22-én érkezett keresetlevelet nyújtott be. Keresetében kérte elsődlegesen az alperes Vj-060-062/2009. számú határozatának megváltoztatását és felperessel szemben az eljárás megszüntetését, valamint perköltséget igényelt. Álláspontja szerint alperes határozata elsődlegesen az okból törvénysértő mert a vizsgálat során az érintett piacot nem megfelelően és nem pontosan határozta meg. A felperesnek eltúlzott piaci részesedést tulajdonított, holott a valóságban a piaci részesedése alatta maradt a 10%-nak. Ennek következtében a vizsgált magatartások nem tekinthetők jogsértőnek. Álláspontja szerint téves tehát az alperes határozatában rögzített álláspontja a csekély jelentőségű piaccal összefüggésben, mert perbeli esetben a vizsgált megállapodást nemcsak, hogy csekély jelentőségű volt, tehát a megállapodást kötő vállaltok részesedése 10% alatt volt, de az nem a versenytársak között, hanem felperes és franchise tagjai között jött létre. A komplex készségfejlesztő kifejezést félreértelmezi a Versenytanács. Igazából minden készségfejlesztést komplexen lehet végezni, ennek következtében a komplex kifejezés nem versenyjogi, nem szakmai, hanem marketing célú kifejezés. Felperes a perben becsatolt tanulmányaival és gyűjtésének eredményét tartalmazó kiadványokkal kívánta azt igazolni, hogy a piacon sokkal több szereplő van, mint amelyet az alperes feltárt és nem vitatta, hogy az eseti gyermekmegőrzők felperes tevékenységének vizsgálata során nem tekinthetők versenytársnak, azonban mindazok akik felperest helyettesíthető, illetve annak megfelelő szolgáltatásokat végeznek a versenytársak közé kell sorolni. Az, hogy a felperesi franchise egy olyan szakmai színvonalat képvisel, ami miatt bizonyos csoportok számára egyértelmű a választás még nem jelenti azt, hogy ezt a piacot ez okból le lehetne szűkíteni. Hivatkozott a Gyógypedagógiai Szemlében megjelent tanulmányra is, és piaci adatokkal kívánta az

igazolni, hogy a felpereshez hasonló szolgáltatást kínáló vállalkozások esetében felperes piaci részesedése 7,93% volt, és részleges helyettesíthetőség figyelembevételére esetén pedig 3,74%-os, és abban az esetben ha releváns piac meghatározásánál minden olyan szolgáltatás szerepel, amely akár többféle összetételben és részlegesen nagy valószínűséggel helyettesíteni képes a felperes szolgáltatásait ezen a piacon felperes piaci részesedése 1,73%. A felperes hivatkozott arra, hogy a piaci működéshez hozzátartozik az, hogy felperesnél a lemorzsolódás igen magas, ily módon ezt is figyelembe kellett volna venni. A tanulmányban írtakkal azt kívánta igazolni, hogy az alperes határozatában nem megalapozottan állította, hogy a komplex fejlesztő-szolgáltató játszóházak országos piacán felperes piaci részesedése 30-40% közöttire tehető. A megállapodást kötő vállalatok részesedése 10% alatt volt, így csekély jelentőségűnek minősül a Tpvt. szerint, ráadásul az nem versenytársak között, hanem felperes és a franchise tagjai között jött létre. Álláspontja szerint igazolta, hogy Budapesten is legalább 164 olyan szolgáltató működik, amelyek a felpereshez hasonló komplex fejlesztő-szolgáltatásokat kínálnak, vagy képesek felperes szolgáltatásait helyettesíteni.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte határozatában írtak teljes körű fenntartásával és perköltséget igényelt. A felperes által beterjesztett tanulmányra és piaci szereplőkre vonatkozó igazolásra figyelemmel előadta, hogy alperes a tanulmányt döntése során figyelembe vette, az érintett piac meghatározásánál részletes vizsgálat eredményeként határozta meg azt. Az érintett piacot alperes határozatában a komplex és integrált készségfejlesztő játszóházi szolgáltatások piacaként azonosította, amelynek földrajzi dimenziója az egész országot átszövő játszóház rendszer miatt Magyarország. Az alperesi határozatban az alperesi eljárás során becsatolt tanulmányra válaszul utalt arra a Versenytanács, hogy az érintett piac nem a komplex vagy részleges képességfejlesztést általában kínáló szolgáltatók számát kell figyelembe venni a versenytársak meghatározásakor, hanem azokat a vállalkozásokat és intézményeket, amelyek ezt a szolgáltatást heti rendszerességgel komplex módon több korcsoportban játékos formában nyújtják. A perben becsatolt felperesi piaci szereplőkre vonatkozó dokumentumra figyelemmel is fenntartotta a határozatban írtakat. Álláspontja szerint helytállóan állapította meg jogszerű eljárás keretében, hogy felperes 10% feletti piaci részesedéssel rendelkezett az adott piacon, ily módon a jogsértést meg kellett állapítani felperes terhére. Csoportmentességi rendeletek nem eredményezték felperes mentesülését.

Alperesi beavatkozó az alperesi határozat helybenhagyását kérte, perköltség igényt nem terjesztett elő. Álláspontja szerint az alperes helytállóan állapította meg a releváns piacot és e körben kiemelte, hogy a felperesi hivatkozással szemben a GEKKO-ban egészséges gyerekeket is fejlesztenek, tehát az adott piacot nem lehet beteg vagy egészséges gyerekekre fejlesztésére leszűkíteni, illetve kiterjeszteni. A felperes esetében az érintett piac megfelelően került feltárássra. A felperes honlapjából is kitűnik, hogy a felperesi játszóházak felszereltsége magas színvonalú és jelentős mennyiségű fejlesztő játékokból, felszerelésekből áll, amelynek beruházási értéke a perbeli időszakban közel 3.000.000 Ft volt és hivatkozott arra, hogy felperes a www.gekkonet.hu weboldalán versenytárs nélküli szolgáltatásként definiálja magát, amely ugyancsak a piaci részesedésének 10% feletti számadatát támasztja alá. A felperes által hivatkozott ELTE 2009. augusztus 17-i állásfoglalása nem támasztja alá a felperes által előadottakat és egyébként az figyelembevételre sem kerülhet mivel a vizsgált időszakot követően került kiadásra.

Felperes keresete nem alapos.

A fenti tényállást a bíróság peres felek nyilatkozatai, alperesi közigazgatási iratok és a felek által csatolt okiratok alapján állapította meg.

A bíróság a felperes által üzleti titok tartalmára történő hivatkozással beterjesztett iratokban foglaltakat is ítélezése során figyelembe vette azonban az ezekben foglaltak részletes ismertetése nem szükséges.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 109.§ (1) bekezdése alapján az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a hatóság jogerős határozatának felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított 30 napon belül jogszabálysértésre hivatkozással kérheti a közigazgatási ügyekben eljáró illetékes bíróságtól a határozatot hozó hatóság elleni kereset indításával.

Az alperesi határozat meghozatalakor hatályos a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a versenyügyben hozott határozat felülvizsgálata során a Tpv. rendelkezései is irányadóak. A Tpv. 83.§-ában írtak szerint az alperes határozatával szemben a közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránt eljárást lehet kezdeményezni keresetlevéllel.

A bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 339/A. §-a alapján a közigazgatási határozatot jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

A következetes bírói gyakorlat szerint az ügyfél, illetőleg a törvényes érdekeiben sérelmet szenvedett fél jogszabálysértésre hivatkozva kérheti az közigazgatási ügy érdemében hozott határozat bírósági felülvizsgálatát. Keresetében a fél anyagi és eljárási jogszabálysértésre hivatkozhat és arra, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. Eljárási jogszabálysértés miatt csak akkor van helye a határozat hatályon kívül helyezésének, ha az eljárási jogszabálysértés jelentős, a döntés érdemére is kihat, és a bírósági eljárásban nem orvosolható.

Pp 339/B. § szerint mérlegelési jogkörben hozott határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelési szempontjai megállapíthatóak és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A bíróságnak a perben a kereseti kérelemben és ellenkérelemben, valamint alperesi beavatkozó kérelmében foglaltakra figyelemmel nem kellett állást foglalnia felperesi beavatkozó és felperes jogvitájában, kizárólag az alperesi határozat jogszerűségének felülvizsgálatát kellett elvégeznie és ennek során a kereseti kérelemmel érintett körben megvizsgálnia, hogy alperes az érintett piacot megfelelően határozta-e meg és ennek eredményeként a felperes terhére megállapított jogsértés megalapozott volt-e.

A felek által nem vitatottan felperes az általa kifejlesztett know-how alapján újszülött kortól egészen 14 éves korig nyújtja komplex képességfejlesztő játszóházi szolgáltatásait a normál és a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Felperes szolgáltatásai esetében tehát helytállóan állapította

meg alperes a határozatában, hangsúly az integrált azaz több korcsoporton keresztüli több képességre irányuló pedagógiai fejlesztőmunkán van. A perbeli piacon képességfejlesztő játszóházi szolgáltatásokkal rokon vagy ahhoz kapcsolódó szolgáltatások esetében a helyettesíthetőség tekintetében ezen jellemzőket kellett figyelembe venni. Ily módon nem tekinthető felperes versenytársának a gyermekmegőrzőként funkcionáló játszóházak, a múzeumi játszóházak, játszóterek és egyéb játékokra összpontosított közösségek. Ugyancsak korlátozottan tekinthető felperes esetében versenytársnak a részképességek fejlesztésével foglalkozó játszóházak, tanműhelyek, illetve azok, amelyek azt az életkort, amely életkorban a gyerekekkel foglalkoznak szűkebben határozza meg. A Tpv. 14.§-a szerint az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. A megállapodás tárgyát az alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni azt, hogy a felhasználási céllal, az ár, a minőségre és teljesítés feltételeire tekintettel ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség) továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. E paragrafus értelmében földrajzi terület az, amelyen kívül a fogyasztó néni vagy csak számottevően kedvezőtlen feltételek mellett tudja az árut beszerezni vagy az áru értékesítője nem vagy csak számottevően kedvező feltételek mellett tudja az árut értékesíteni. A perbeli esetben mivel felperes országos hálózattal rendelkezett, ezért Magyarország területét kellett a tanúsított piaci magatartás tekintetében, mint földrajzi kiterjedtségre vonatkozóan, mint piacot meghatározni, ami földrajzi meghatározást peres felek nem vitatták.

A tartalmi meghatározás tekintetében pedig a bíróság megvizsgálta felperesnek a perben előterjesztett iratait és az alperesi eljárásban előterjesztett iratokat, tanulmányokat, a versenytársakra vonatkozó összefoglalásokat.

Felperes heti rendszerességgel nyújtott egy-két órára kiterjedő szakember közreműködését igénylő komplex képességfejlesztő játszóházi szolgáltatást, míg az alperes által versenytársként nem szerepeltetett az érintett piac meghatározása során a felperes versenytársaiként figyelembe nem vettek tekintetében a peres eljárásban becsatolt iratanyagban foglaltakra is figyelemmel a bíróság megállapította, hogy az alperes által figyelembe nem vett játszóházi vagy képességfejlesztési szolgáltatást nyújtók kivétel nélkül felperesnél jelentősebb szűkebb területen fejtették ki tevékenységüket a korcsoport meghatározásuk lényegesen szűkebb volt. A tevékenységük során pedig nem a felperes által hirdetett komplex képességfejlesztést végezték, hanem egy-egy részképesség fejlesztésében kívántak segítséget nyújtani. A felperesi szolgáltatás a felperesi know-how a perbeli piacon ismert, a perbeli időszakban a 34 játszóház esetében Magyarországon helytállóan állapította meg azt alperes, hogy 80-90 játszóház nyújtott felperessel összevethető képességfejlesztő szolgáltatást, amelyek között az alperes által felperesi versenytársként megállapítottak is felperesnél szűkebb körben nyújtják szolgáltatásaikat. Helytállóan állapította meg a perben felperes által becsatoltak és a közigazgatási iratanyag részét képező dokumentumokra figyelemmel az alperes azt, hogy a perbeli piacon csak néhány vállalkozás rendelkezik több játszóházzal és ezek között is a legnagyobb hálózat felperesé volt. Felperesi szolgáltatáshoz hasonló szolgáltatást nyújtók közül felperes tényleges versenytársai például a Mikka-Makka Játéktér, vagy a Mesetánc Fejlesztő Játszóház is a felperesi szolgáltatást nem teljes körűen nyújtotta. A többiek jellemzően egyetlen játszóházat üzemeltettek. Felperes franchise megállapodásainak hálózata országosan egységes volt, teljes mértékben lefedték Budapest területét és környékét és több nagyvárosban is megjelentek. Ily módon a felperes által benyújtott iratanyagok tekintetében, amelyeket szellemi termékeként kért kezelni nem igazolta felperes azt, hogy az alperesi eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal az érintett piacon ne megfelelően állapította volna meg. Az érintett piac Magyarország területén a komplex szolgáltatást nyújtó játszóházak tevékenysége volt, amely

körében helytállóan állapította meg azt az alperes, hogy a felperesi piaci jelenlét felperest a piac meghatározó szereplőjévé tette a tárgyidőszakban a komplex képességfejlesztő játszóház szolgáltatást végzők száz alatti számmal maradv felperesi 34 játszóház az adott piac 30-40%-át fedti le.

A Tpv. 11.§ (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (továbbiakban együtt: Megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. A Tpv. 11.§ (2) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben megfogalmazott tilalom vonatkozik különösen a vételi vagy eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására, az előállítás, a forgalmazás, a műszaki fejlesztés vagy befektetés korlátozására vagy ellenőrzés alatt tartására, a beszerzési források elosztására, illetve a közülük való választási lehetőségek korlátozására, valamint a fogyasztók, üzletfelek meghatározott körének, valamely áru beszerzéséből történő kizárására, a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására, a piacra lépés akadályozására és arra az esetre ha azonos értékű vagy jellegű ügyletek tekintetében az üzletfeleket megkülönböztetik, ideértve olyan árak, fizetési határidők megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben és a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásával történő függővé tételére, melyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemre nem tartoznak a szerződés tárgyához. Ugyanakkor a Tpv. 13.§-a alapján nem esik a tilalom alá a megállapodás. Csekély jelentőségű és a csekély jelentőségűnek akkor minősül a megállapodás, ha a megállapodást kötő feleknek és az azoktól nem független vállalkozásoknak az együttes részesedése az adott piacon a 10%-ot nem haladja meg.

Felperes a 10%-os részesedést az érintett piacon meghaladta, ily módon nem tekinthető az általa kötött megállapodás csekély jelentőségű megállapodásnak.

A Tpv. 13.§-a további feltételeket tartalmaz, azonban miután felperes részesedése az érintett piacon a 10%-ot meghaladta, így ezek további vizsgálata nem volt szükséges.

A Tpv. 14.§-ában írtaknak megfelelően tehát az alperes az érintett piacot és felperesi részesedést ezen a piacon helytállóan állapította meg, ezt követően a bíróságnak a Tpv. 11.§-ában írt tilalom alóli mentességet kellett megvizsgálania.

A Tpv. 16.§-a alapján a megállapodások meghatározott csoportját a Kormány rendeletben mentesítheti a 11.§-ban foglalt tilalom alól és a csoportos mentesülésről a törvény 17.§-ában foglaltaknak megfelelő szempontok figyelembevételével rendelkezhet. A Tpv. 17.§-a értelmében mentesül a 11.§-ban foglalt tilalom alól a megállapodás ha

- a) Az hozzájárul a termelés vagy forgalmazás ésszerű megszervezéséhez vagy a műszaki, vagy a gazdasági fejlődés előmozdításához, vagy a környezetvédelmi helyzet vagy versenyképesség javulásához.
- b) A megállapodásból származó előnyök méltányos része a fogyasztóhoz jut.
- c) A gazdasági verseny velejáró korlátozása vagy kizárása a gazdaságilag indokolt közös célok eléréséhez szükséges mértéket nem haladja meg és
- d) Nem teszi lehetővé az érintett áruk jelentős részével kapcsolatban a verseny kizárását.

A Tpv. 20.§-a értelmében felperesre esett annak bizonyítása, hogy az általa kötött megállapodás a

tilalom alól a 17.§-a alapján mentesült, miután erre hivatkozott. A franchise megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről szóló 2002. április 9-ig hatályos 246/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdése alapján a Tpv 17.§-ában meghatározott szempontokra figyelemmel mentesül a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma alól a franchise megállapodás. A 2.§ c) pontja szerint a rendelet 1.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezés többek között nem alkalmazható, ha a megállapodás közvetve vagy közvetlenül korlátozza a franchise vevőt a megállapodás alapján forgalmazott áru vagy az annak alapján nyújtott szolgáltatás árának meghatározásában. A rendelet 5. §-a alapján annak előírásait 1998. január 1-ét követő megállapodásokra kell alkalmazni. A vertikális megállapodások egyes csoportjainak versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről szóló 2002. április 10-től hatályos 55/2002. (III. 26.) Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdése és 2.§ (1) és (2) bekezdései alapján mentesülnek a gazdasági versenyt korlátozó megállapodásokra vonatkozó tilalom alól a vertikális megállapodások feltéve, hogy a megállapodással érintett piacon a szállító, illetve a vevő piaci részesedése a 30%-ot nem haladja meg. A 3.§ szerint az 1.§-ban foglaltak nem alkalmazhatók arra a vertikális megállapodásra, amelynek célja közvetlenül vagy közvetve önmagában vagy a felek ellenőrzés alá tartozó egyéb tényezőkkel együtt a vevő lehetőségeinek korlátozása az általa alkalmazott eladási ár meghatározásában, valamint annak korlátozása, hogy a vevő milyen területen, illetve milyen vevőkör számára értékesítheti a megállapodás szerinti árukat vagy szolgáltatásokat. Ez utóbbi piacfelosztás esete alól egyebek mellett kivételt jelent ha a megállapodás a szállító számára fenntartott vagy a szállító által egy másik vevőnek juttatott kizárólagos területre irányuló vagy kizárólagos vevőkör részére történő aktív eladások korlátozását tartalmazza és ez nem korlátozza a vevő vevőköre általi eladásokat. A 4.§ szerint nem mentesülhet ha olyan közvetlen vagy közvetett kötelezettségre vonatkozik a versenytilalmi kikötés, amely értelmében a vevő a megállapodás megszűnése után nem gyárt, nem szerez be, nem ad el vagy viszonteladás keretében nem értékesít árukat vagy szolgáltatásokat, kivéve ha az ilyen kötelezettség a megállapodás szerinti árukkal vagy szolgáltatásokkal versenyző árukra vagy szállításokra vonatkozik és a megállapodás megszűnését követően legfeljebb egy évre szól.

A bíróság megállapította, hogy felperes ezen mentesülés hatálya alá tartozást nem igazolta, sem az alperesi eljárásban, sem a peres eljárásban.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes az eljárása során az érintett piacot helytállóan határozta meg, ily módon a piacmeghatározást követően jogszerű eljárás keretében felperesi tevékenység vizsgálatának eredményeként, hozta meg határozatát, amely megalapozott és törvényes volt abban a részében is, hogy a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban megállapította, hogy felperes 2001. és 2008. között a franchise vevőivel megkötött úgynevezett Együttműködési Megállapodás alkalmazásával a gazdasági verseny korlátozására alkalmas magatartást tanúsított. Az érintett piac a komplex, integrált képességfejlesztő játszóházi szolgáltatások piaca volt, amelynek földrajzi meghatározottsága Magyarország területe volt, miután felperes egész országot átszövő játszóházi rendszer volt, miután felperes jelen volt több nagyvárosban Budapest területén kívül. Felperes piaci helyzetére figyelemmel a Tpv. 13.§-ának alkalmazása alapján a versenytilalmat tartalmazó rendelkezések nem minősültek csekély jelentőségűnek, így ez kizárta a Tpv. 11.§-ában meghatározott tilalom alóli mentesülését felperesnek. A felperes által az alperesi eljárásban becsatolt tanulmány és a bírósági eljárásban felperes saját maga által szellemi terméknek tekintett tanulmány a Magyarországon jelenlévő játszóház és egyéb más foglalkoztatók piacára vonatkozó összegyűjtött adatok nem igazolták az alperes által megállapított piacnál nagyobb piac jelenlétét az alperes által

figyelembe vett felperessel hasonló piacon jelenlévő piaci szereplőket meghaladó további szereplők jelenléte az adott piacon nem volt megállapítható. Felperes által az általa nyújtott szolgáltatás szerinti piacon jelenlévők tekintetében a bíróság megállapította, hogy azok tevékenysége a felperesi tevékenység egy-egy kis részszegeként valósítják meg, így felperesnek ténylegesen nem versenytársai, a felperesi komplex szolgáltatások piacán nem tekinthető felperessel azonos piacon jelenlévőknek.

Felperes által kötött megállapodások 9.3. pontja értelmében a franchise megállapodás megszűnését követő 2 éves időtartamra a franchise vevő nem értékesíthet vagy közvetíthet a GEKKO-val versenyben álló szolgáltatást vagy terméket. Ez kétségtelenül olyan versenytilalmi rendelkezés, amely a Tpv. 11.§ (2) bekezdés b) és f) pontjába ütközik, mert korlátozza, illetve ellenőrzés alatt tartja az előállítást, forgalmazást, befektetést, illetve akadályozza a piacra lépést. Ezen jogsértés megállapítására figyelemmel az alperes mérlegelési jogkörében eljárva azt állapította meg, hogy a versenyfelügyeleti bírság egyik magatartás esetén sem kell, hogy kiszabásra kerüljön hiszen a bírság kiszabása körében értékelte, hogy a felperesi játszótársak területileg elkülönültek és a piac lokális jellegű, valamint a felperesi részesedés 2006. óta az adott piacon folyamatosan csökken és a fennálló piaci struktúrában felperest követező piaci szereplők néhány százalékos piaci részesedéssel, legtöbbször egy-egy játszótársal vannak jelen.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes határozatának meghozatala során sem anyagi, sem eljárási jogsértést nem követett el, amely a határozat megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését indokolhatta volna, így módon az alperesi határozat jogszerűségének megállapítása mellett felperes keresetét elutasította.

A bíróság felperest az alperes perköltségének megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte, amely perköltség megállapításánál figyelemmel volt az ügy bonyolultságára és az alperesi képviselő által perben kifejtett munka színvonalára, alperesi beavatkozó perköltség igényt nem terjesztett elő, ezért a perköltség megállapítását részére ez okból a bíróság mellőzte.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetésére köteles felperes a pertárgyérték általános meghatározottságára figyelemmel 27.000 Ft-os összegben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 62.§ (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéket felperes a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles viselni.

Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Pp. 340.§ (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2012. évi február hó 28. napján

dr. Kovács Mária s.k.
bíró